

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: **M., s. r. o.**, so sídlom F.Ž., IČO: X., právne zastúpeného JUDr. A.S., advokátkou so sídlom D.Ž. proti žalovanému: **Ing. J.**, so sídlom P.N., IČO: X., právne zastúpeného Mgr. R., advokátom so sídlom H., **o zaplatenie 943 250 Sk s príslušenstvom**, vo veci vedenej Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 28 Cb 129/06, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1 Cob 184/2008-537 zo dňa 11. decembra 2008, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a**.
Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 16. apríla 2008, č. k. 28 Cb 129/06-477 žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 183 244 Sk náhrady trov konania. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že na základe zmluvy o obchodnom zastúpení z 1. júna 2004 bol žalovaný uzavretím tejto zmluvy obchodným zástupcom žalobcu, s náplňou činnosti hlavného manažéra pre marketing a organizáciu predaja pre celé územie Slovenskej republiky. Žalobca sa svojou žalobou domáhal zaplata sumy 943 250 Sk, z ktorej sumu 808 500 Sk tvorí náhrada škody spôsobenej nekalosúťažným využitím obchodného tajomstva a 134 750 Sk tvorí náhrada nemajetkovej ujmy spočívajúcej v znehodnotení povesti žalobcu nekalosúťažným konaním žalovaného. Konajúci súd po rozsiahlom vykonaní dôkazov, najmä výpovedami svedkov, dospel k záveru, že konanie žalovaného nemá znaky nekalosúťažného konania. Dôvodí to tým, že medzi účastníkmi konania nebol súťažný vzťah. Nezistil ani skutočnosti, ktoré by žalobcovi spôsobili ujmu v súťaži, ani zneužitie know-how žalovaným. Nakoľko neboli naplnené znaky generálnej klauzuly a ani konkrétnej skutkovej podstaty nekalej súťaže (§ 50, 51 Obchodného zákonníka), ani porušené obchodné tajomstvo žalobcu, súd žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolací súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok potvrdil, žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania vo výške 30 816 Sk a zároveň pripustil vo veci dovolanie.

Z odôvodnenia vyplýva, že odvolací súd zhodne s prvostupňovým súdom zistil, že žalobca nepreukázal, že by konaním žalovaného došlo k porušeniu ust. § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka a žalovaný žiadnym svojim konaním nenaplnil konkrétnu skutkovú podstatu nekalosúťažného konania. Žalobcovi teda nevznikli žiadne nároky z nekalosúťažného konania ani zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvého stupňa, rovnako i s jeho právnymi závermi, preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. O trovách rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Podľa ust. § 238 ods. 3 O. s. p. pripustil proti tomuto rozsudku dovolanie, pretože podľa názoru odvolacieho súdu riešenie otázky, či sa obchodný zástupca, ktorý je podnikateľom môže dopustiť nekalosúťažného konania v záujme dosiahnuť svoj vlastný prospech v inej konkurenčnej spoločnosti, je otázkou zásadného právneho významu.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote dovolanie s odkazom na ustanovenie § 238 ods. 3 O. s. p. a z dôvodu podľa ust. § 241 ods. 2 psím. c) O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi 31 310,60 Eur (943 250 Sk) s 13% úrokom z omeškania ročne od 15. júla 2005 až do zaplatenia a nahradiť mu vzniknuté trovy konania a právneho zastúpenia alebo alternatívne, aby zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil a ďalšie konanie. Svoje dovolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko je toho názoru, že dostatočným spôsobom preukázal nekalosúťažné konanie žalovaného, ako obchodného zástupcu žalobcu. Uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným existoval súťažný vzťah na relevantnom trhu, tiež tvrdí, že žalovaný ako obchodný zástupca konal v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže a jednoznačne ponúka tovar, pri ktorom môže vzniknúť konflikt o zákazníka na relevantnom trhu. Znaleckým posudkom č. 11/2005 zo dňa 24. mája 2005 preukázal opodstatnenosť žalovanej čiastky 943 250 Sk, z toho 808 500 Sk z titulu škody spôsobenej nekalosúťažným využitím obchodného tajomstva zo strany žalovaného a 134 750 Sk z titulu nemateriálnej ujmy. Tvrdí, že všetky navrhované dôkazy vo vzájomnej súvislosti dávajú presný obraz o konaní žalovaného v mesiaci október 2004.

K podanému dovolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril. Vo vyjadrení uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi okresného, ako aj krajského súdu, že sa žalovaný nedopustil nekalosúťažného konania, preto navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Z dikcie ustanovenia § 238 ods. 3 O. s. p. vyplýva, že proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu dovolanie nie je prípustné, iba ak by odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie

po právnej stránke zásadného významu.

V danej veci pripustil dovolanie vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku odvolací súd (§ 238 ods. 3 písm. a) O.s.p.). Odvolací súd však v zmysle tohto ustanovenia v rozsudku, a to ani v jeho výroku a ani len v jeho dôvodoch neuviedol, v akom smere považuje toto svoje rozhodnutie za rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a ani žiadnym iným spôsobom dovolaniu otázku nešpecifikoval. Napriek uvedenému pochybeniu odvolacieho súdu dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 238 ods. 3 písm. a) O.s.p. je daná. Tento záver zodpovedá aj doterajšej súdnej praxi. Tým, že odvolací súd špecifikoval otázku zásadného právneho významu, avšak opomenul ju riešiť, musel ju riešiť z obsahu rozsudku odvolacieho súdu dovolací súd. Ak by odvolací súd vo výroku potvrdzujúceho rozsudku nevyslovil prípustnosť dovolania, potom dovolací súd by ani nebol oprávnený skúmať, či inak ide o vec zásadného právneho významu (R 38/1993).

Odvolací súd v odôvodnení rozsudku na str. 3 konštatuje, že žalobca navrhol, aby odvolací súd pripustil vo veci dovolanie, odvolací súd tomuto návrhu vyhovel a dovolanie pripustil s poukazom na § 238 ods. 3 písm. a) O.s.p. Žalobca požiadavku na pripustenie dovolania predniesol na odvolacom pojednávaní (č. l. 533) s tým, že otázku zásadného právneho významu špecifikoval na strane 19 svojho odvolania (č. l. 509). Žalobca požadoval odpoveď na otázku, či obchodný zástupca, ktorý je podnikateľom, sa dopustil nekalosúťažného konania, ktoré sa pričíta tomuto podnikateľovi, ktorý koná v záujme dosiahnuť svoj vlastný prospech v podobe výhodnej zmluvy s konkurenčnou spoločnosťou alebo výlučne konkurenčnej spoločnosti B.. Tvrdí, že tým by sa uprelo právo poškodeného subjektu na reálnu vymožitelnosť nárokov voči osobe obchodného zástupcu, ktorá ako podnikateľ zodpovedá za porušenie právnych povinností, pretože tak ako to bolo v tomto prípade - spoločnosť B., v prospech ktorej žalovaný činnosť vykonával, už má nového spoločníka, nový názov: J., s. r. o. - spoločník E., následne druhá spoločnosť S., s. r. o. - spoločník M. - a ďalej tvrdí, že je veľmi reálny predpoklad, že nároky voči uvedeným spoločnostiam sú nevymožiteľné.

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd pripustil dovolanie na tú otázku, ktorú vymedzil vyššie uvedeným spôsobom sám žalobca. Aj keď pripustenie dovolania odvolacím súdom nie je viazané na návrh účastníka konania a odvolací súd v prípade existencie takéhoto návrhu nie je ním viazaný, citované ustanovenie § 238 ods. 3 písm. a) nevyklučuje, aby odvolací súd takémuto návrhu účastníka v celom rozsahu vyhovel.

Zjavne v danej veci takto postupoval aj odvolací súd. Pokiaľ ide o dovolacie námietky žalovaného, týkajúce sa skutkového stavu, z ktorého vychádzal súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd, k tomu dovolací súd uvádza, že v dovolacom konaní nemožno preskúmavať hodnotenie dôkazov vykonaných nižšími súdmi (R 42/1993). Výnimkou je prípad uvádzaný žalovaným v jeho dovolaní, že rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.). Dovolací súd však túto námietku žalovaného nepovažuje za dôvodnú.

Súd prvého stupňa dokazovanie vykonal v potrebnom rozsahu a jeho rozhodnutie aj dôsledne vychádza zo skutkového stavu, ktorý na základe tohto dokazovania zistil. Všetky skutkové zistenia a závery súd prvého stupňa aj veľmi podrobne odôvodnil.

Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je podstatne stručnejšie, to však neznamená, že toto rozhodnutie odvolacieho súdu je nesprávne. Tým, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa (v jeho napadnutej časti) a žiadne výhrady k jeho obsahu neuviedol, je zrejmé, že aj v tejto časti sa s jeho obsahom v celom rozsahu stotožnil. Dovolateľ poukazuje v dovolaní a podrobne rozoberá skutkový stav veci, najmä konanie obchodného zástupcu, ktoré označil ako nekalosúťažné konanie. Odvolací súd však v odôvodnení rozsudku, i keď stručne, rozvádza každý znak nekalosúťažného konania uvedený v ustanovení § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka a jednak tieto podmienky s aplikáciou na danú vec veľmi podrobne rozvádza súd prvého stupňa. Tieto dva rozsudky je nutné posudzovať v ich vzájomnej súvislosti.

Preto dovolací súd pristúpil k posúdeniu otázky zásadného právneho významu v prejednávanej veci, ktorá podľa odvolacieho súdu je, či sa obchodný zástupca, ktorý je podnikateľom, môže dopustiť nekalej súťaže preto, aby dosiahol vlastný prospech v inej konkurenčnej spoločnosti.

Pre zodpovedanie otázky, či konanie žalovaného bolo konaním v hospodárskej súťaži, je určujúcim zistenie, či v konkrétnom prípade išlo o súťažný vzťah. Vo vzťahu hospodárskej súťaže podľa názoru dovolacieho súdu nie sú len priami súťažitelia, ale všetky subjekty, ktoré pôsobia v podobných hospodárskych činnostiach. Pre posúdenie, či konanie konkrétneho subjektu je konaním v hospodárskej súťaži (§ 44 ods.1 Obchodného zákonníka), nie je rozhodné, či ide o podnikateľa, rozhodné je to, či ide o konanie uskutočnené za účelom súťažného zámeru.

Žalovaný ako obchodný zástupca napádanú činnosť vykonával ako podnikateľ - živnostník. Žalobca, v danom prípade zastúpený, tvrdí, že bol konaním obchodného zástupcu - žalovaným poškodený, lebo mu jeho zamestnancov, zákazníkov a predajcov odniesol k inému súťažiťovi a svoje schopnosti a informácie, ktoré nadobudol v službe u žalobcu využíva pre iného súťažiťa (súťažiťov) a tým mu spôsobuje značné škody.

Ochranu zastúpeného naša právna úprava explicitne neobsahuje, avšak d'alsie podnikanie obchodného zástupcu v rovnakom obore by podľa názoru dovolacieho súdu bolo možné kvalifikovať aj z titulu nekalej súťaže podľa § 51 Obchodného zákonníka.

Vzhľadom na uvedené, konanie žalovaného bolo uskutočnené za účelom súťažného zámeru, preto bolo konaním v hospodárskej súťaži v zmysle ustanovenia § 44 ods. 1 Obchodného zákonníka, čím bol preukázaný základný predpoklad prvej podmienky generálnej klauzuly nekalej súťaže.

Aby boli naplnené znaky generálnej klauzuly, je potrebné splniť d'alsie jej podmienky, na zistenie ktorých súd prvého stupňa, ako bolo už vyššie uvedené, vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a vo svojom rozhodnutí aj dôsledne vyhodnotil. Vzhľadom na vykonané dokazovanie na preukázanie d'alsích podmienok generálnej klauzuly nekalej súťaže nie je možné s istotou tvrdiť, že konanie žalovaného je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi súťaže (druhá podmienka generálnej klauzuly). V rozsiahlom dokazovaní na súde prvého stupňa žalobca vôbec nepreukázal, že by žalovaný vo viacerých prípadoch poskytoval zamestnancom žalobcu (bývalým) informácie o zlej ekonomickej situácii žalobcu, ktoré by mu v súťaži spôsobili, resp. mohli spôsobiť ujmu. Len v jednom prípade svedok túto informáciu dosvedčil, avšak tento svedok spoluprácu so žalobcom neukončil. Nebolo preukázané ani, že by žalovaný organizoval hromadný odchod zamestnancov pobočky vo Zvolene a nebolo preukázané ani zneužitie know-how žalovaným, resp. že by poskytol tretej strane obchodné tajomstvo alebo jeho pričinením by sa inak stalo prístupným tretím osobám.

Pokiaľ ide o spôsobilosť privodiť ujmu žalobcovi nekalou súťažou žalovaného (tretia podmienka generálnej klauzuly), v danom prípade nebolo preukázané, že by konanie žalovaného smerovalo k možnému úbytku spolupracovníkov, dodávateľov a klientov, nebol preukázané ani akýkoľvek prospech alebo zvýhodnenie iného súťažiťa. V konaní nebolo

preukázané, že by zo strany žalovaného došlo k akejkoľvek nekalej obchodnej praktike, ktorá by poškodila žalobcu.

Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol podľa § 243b ods. 1 O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, nakoľko si ich nevyčísľil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.